

Ústavní základy ochrany životního prostředí

Životní prostředí jako veřejný statek

- Nález ÚS č. 280/1996 Sb.(Pl. ÚS 15/1996 Sb. nálezů a usnesení Ústavního soudu) a jeho vztah k navazující judikatuře ÚS
- Ochrana ŽP jako veřejný zájem

Ústava ČR

- Preambule

-odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství.

- Čl. 7

- Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství

- Čl. 10

- Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je ČR vázána, jsou součástí právního řádu, stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva

Listina základních práv a svobod

- Přehled ustanovení týkajících se ochrany ŽP
 - Čl. 6 – právo na život
 - Čl. 11 odst. 3
 - zákaz výkonu vlastnického práva způsobem, který by mj. poškozoval životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.
 - zákaz zneužití vlastnického práva v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy
 - Čl.11 odst.4 – zásah do vlastnického práva ve veřejném zájmu (mj. ochrana životního prostředí jako veřejný zájem) – na základě zákona, za náhradu
 - Čl. 14 odst. 3 – omezení svobody pohybu mj. v zájmu ochrany přírody
 - Čl. 17 – právo na informace
 - Čl. 18 - petiční právo
 - Čl. 19 – shromažďovací právo
 - Čl. 20 – sdružovací právo
 - Čl. 21 – právo občanů přímo se podílet na správě veřejných věcí
 - Čl. 23 – právo na odpor

Listina základních práv a svobod

- Čl. 28,29,32 – vazba na pracovní podmínky
 - „pracovní podmínky“ jako subsystém životních podmínek
- Čl. 34 – právo na přístup ke kulturnímu dědictví
- Čl. 35 – speciální environmentální článek (viz dále)

Právo na příznivé životní prostředí

- **čl. 35 odst. 1 LZPS**
 - **„Každý má právo na příznivé životní prostředí“**
- vztah k čl. 41 LZPS
- FO, PO
- **Právo na příznivé ŽP**
- **veřejné subjektivní právo**
 - procesně právní
 - hmotně právní
- **prostředky uplatňování**
- **judikatura ÚS**

Právo na informace o životním prostředí

- **Čl. 35 odst. 2 LZPS**
 - „Každý má právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů“
- Vztah k čl.41 LZPS
- Zákon č. 123/1998 Sb.o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 106/1999 Sb.,o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
- Vztah zák.č. 123/1998 Sb. a zák.č. 106/1999 Sb.
- Informační povinnosti ve zvláštních environmentálních předpisech – vztah k zák.č. 123/1998 Sb.
- Soudní kontrola
- Sdělení MZV č. 124/2004 Sb.m.s. o Úmluvě o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí
- Nařízení EP a Rady (ES) č. 1367/2006 o použití ustanovení Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí na orgány a subjekty Společenství, Úřední věstník Evropské unie, publ.25.9.2006, platnost 3 dni poté, použití od od 28.6.2007

Zákaz výkonu práv způsobem, který by ohrožoval nebo poškozoval životní prostředí

- čl. 35 odst. 3 LZPS
- vztah k čl. 41 LZPS
- vztah k čl. 11 odst. 3 LZPS
- Vztah k čl. 26 odst. 1 ve spoj. s odst. 2 – svoboda podnikání a „limity“ podnikání

Soudní a jiná právní ochrana ve vztahu k ochraně životního prostředí

- Čl. 36 LZPS
 - Právo na soudní ochranu a jinou právní ochranu
- Obecné soudnictví
- Správní soudnictví
- Ústavní soudnictví
- ESLP

Nouzový stav a ochrana ŽP

- Úst.zák.č. 100/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů
 - Nouzový stav
 - nejaktuálnější aplikace v souvislosti s orkámem Kyrill: Rozhodnutí vlády o vyhlášení nouzové stavu – ze dne 24.1.2007, č. 11/2007Sb., částka 5,
- Souvisejí „obyčejné zákony“:
 - Krizový zákon
 - Zákon o integrovaném záchranném systému

 - Zákon o prevenci závažných průmyslových havárií